

ЎЗБЕКISTON OVOZI

• 2011-yil, 19-may. Payshanba • 60 (31.336) Ijtimoiy-siyosiy gazeta • 1918-yil 21-iyundan chiqq boshlagan • www.uzbekistonovozi.uz

Буюк ва муқаддассан, мустақил Ватан!

Мустақиллик йилларида мамакатимизда бозор иқтисодиёти асослари шакллантирилиб, инфратузилма институтлари ташкил этилди. Мутлақо янги молия ва икки босқичли замонавий банк тизимлари яратилди. Иқтисодиётимизнинг барча соҳаларида ислохотлар амалга оширилди.

Бугун Ўзбекистонда инвесторлар учун ўта қўлай инвестицион муҳит, имтиёз ва преференциялар тизими яратилган. Жорий йилда иқтисодиётимиз реал секторига 3 миллиард доллардан ортиқ инвестиция киритиш мўжзааланган.

Мамакатимизда сифат жиҳатидан янги энг юксак талабларга жавоб берадиган ва республика ҳамда вилоятлар Шошилнч тиббий ёрдам кўрсатиш марказларини ўз ичига олган тиббиёт муассасалари тармоғи яратилди.

2005-2010 йиллар давомида 7 минг 800 дан ортиқ умумтаълим муассасаси, 1 минг 500 та касб-ҳунар коллежи ва академик лицей барпо этилди. 2010 йилда ушбу таълим муассасаларига 2 минг 300 тадан зиёд компьютер технологияси ва мультимедия ускуналари ўрнатилди.

Ўзбекистон — Ҳиндистон: ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК ВА ТЕНГЛИККА АСОСЛАНГАН УЗОҚ МУДДАТЛИ СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК

Ўзбекистон Президенти Ислон Каримовнинг Ҳиндистонга давлат ташрифи якунларига доир

Авал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов 2011 йил 17-18 май кунлари давлат ташрифи билан Ҳиндистон Республикасида бўлди.

Ҳиндистон томонининг ташаббусига асосан ушбу ташрифга халқаро тажрибадаги энг олий — давлат ташрифи мақоми берилди. Бунда икки томонлама ҳамкорликнинг юксак даражада ривожланиши, шу билан бирга, ўзбек ва ҳинд халқлари ўртасидаги ҳар томонлама дўстлик алоқаларининг кўп асрлик қадим илдизлари инobatга олинган.

Ҳиндистон ноёб тарихга эга, юртимиз билан азалий ва мустақам маданий ва савдо-иқтисодий алоқалар, энг муҳими, самимий дўстлик ришталари билан боғланган мамлакат сифатида яхши маълум.

Ўзбек ва ҳинд халқларининг тарихи, адабиёти, мусиқаси, тасвирий санъати ва меъморчилигида ҳам муштарак жиҳатлар кўп. Уларнинг бир-бирини яқиндан билиши, маданиятини ўзаро бойитиши кўп жиҳатдан буюк аждодимиз Заҳириддин Мухоммад Бобур номи билан боғлиқ.

Ташрифининг расмий қисми Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов шарафига Ҳиндистон Президентининг «Раштрапати Бхаван» саройи олдидаги майдонда ўтказилган тантанали кутуб олиш маросими билан бошланди. Ўзбекистон раҳбарига олий даражада иззат-икром кўрсатилди.

Шу ёрнинг ўзида оммавий ахборот воситалари вакиллари билан бўлган учрашувда Ўзбекистон Президенти матбуот учун қисқача баёнот бериб, саммитнинг юксак савиясини намойиш этиш учун ушбу давлат ташрифидан кўзланган мақсад ҳамда вазифалар ҳақида сўзлади. Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасидаги муносабатларнинг бугунги ҳолати ва истиқболини танқидий таҳлил қилиш зарурлигини таъкидлади. Иккинчи муҳим жиҳат — мамлакатларимизни бир хилда ташвишлантираётган ва қизиқтираётган халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалалар муҳокамасидир. Учинчидан, ишга солинмаётган имкониятлардан фойдаланиш, сиёсий, иқтисодий, сармоявий ва маданий-гуманитар соҳаларда ўзаро ҳамкорлик қўламини кенгайтириш орқали Ўзбекистон — Ҳиндистон муносабатларига янгича суръат бахш этиши.

Ташриф расмий қисмининг дастлабки воқеаси Бош вазир Манмохан Сингх билан тор доир

радаги учрашув бўлди. Унда икки мамлакат раҳбарлари ўзаро ҳамкорликнинг бугунги ҳолати ва истиқболини атрофлича муҳокама қилиб, мамлакатларимиз ва халқларимиз манфаатларига бевосита тааллуқли бўлган минтақавий ва халқаро муаммолар юзасидан фикр алмашдилар.

Икки мамлакат раҳбарлари Ўзбекистон — Ҳиндистон муносабатларига доир кенг қўламли масалалар, шунингдек, БМТ, ШХТ ва бошқа халқаро тузилмалар доирасидаги самарали ҳамкорлик юзасидан ўзаро ишонч ва очиқлик руҳида фикрлашдилар. Ўзбекистон Ҳиндистоннинг БМТ Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган тарихига доимий аъзо бўлиш борасидаги интилишларини изчил қўллаб-қувватлаб келмоқда.

Музокарада икки томонлама, минтақавий ва глобал даражадаги деярли барча масалалар бўйича ёндашувларнинг ўхшаш ва яқинлиги қайд этилди. Ўзбекистон ҳам, Ҳиндистон ҳам тенг ҳуқуқлилик ва манфаатларни ўзаро ҳурмат қилиш асосида ҳамкорликни ривожлантиришдан манфаатдор экани таъкидланди.

Томонлар қўшни Афғонистондаги вазиятни муҳокама қилиб, ушбу мамлакатда тезроқ тинчлик ва барқарорлик қарор топиши муҳим аҳамиятга эга эканини таъкидладилар. Зеро, бу нафақат минтақавий ҳамкорлик учун улкан имкониятлар яратаяди, айни пайтда Ҳиндистон ва Ўрта Осиё бозорлари ўртасидаги масофани қисқартирадиган иқтисодий фойдаланиш имкониятларини шакллантириш ва ривожлантиришга ҳам хизмат қилади.

Шу нуқтаи назардан қараганда, янги «Ўрта Осиё — Форс кўрфазини» ва Трансафғон йўлаги ерусти транспорт коридорларининг шакллантирилиши туфайли юзага келадиган имкониятларга қизиқиш ортиб бормоқда.

Президент Ислон Каримов ва Бош вазир Манмохан Сингхнинг расмий делегациялар аъзолари иштирокида ўтказилган кенгайтирилган таркибдаги икки томонлама музокарасида ҳам шу ва бошқа масалалар атрофлича муҳокама қилинди.

Олий даражадаги музокарада савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорликни ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Иқтисодиёти юқори суръатларда ўсаятган Ўзбекистон ва Ҳиндистон учун икки томонлама товар айирбошлашнинг бугунги ҳажми қўнқарли эмаслиги таъкидланди.

(Давоми 2-бетда.)

Хурсандбек АРАББОВЕВ (ўса) олган суратлар.

Хизмат кўрсатиш сифати янада ошмоқда

Андижон вилоятидаги «Автотехизмат» ёпиқ акциядорлик жамияти томонидан транспорт воситаларига техник хизмат кўрсатиш сифатини оширишга, зомон талаблари асосида аҳрлига кенг қўлайликлар яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ушбу мақсадда Андижон шаҳрининг Тотувлик маҳалласида автомобилларга техник хизмат кўрсатиш шохобчаси ташкил этилди. Олтинқул туманидаги Қўмақай қишлоғида очилган «Олтинқул-автосавдо» шохобчасида эса техник хизмат кўрсатиш билан бирга «GM-Ўзбекистон» қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган замонавий автомобилларни сотиш йўлга қўйилди.

Саксондан зиёд ишчи-хизматчи меҳнат қўлаётган «Автотехизмат»нинг сервис хизматидан аҳоли мамнун.

Суратда: «Автотехизмат» ёпиқ акциядорлик жамияти усталари Лутфилло Солибобов ва Шуқратбек Умаров.

Янги тарихимиз саҳифалари

Миллий иқтисодий тафаккур → 3

ЎзХДП: устувор вазифалар

Талабчанликни ошириш зарур

ЎзХДП Марказий Кенгаши ташаббуси билан Самарқандда «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси»дан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланган вилоят партия фаолларининг кенгайтирилган йиғилиши ўтказилди.

Унда партия Марказий Кенгаши Ибройи кўмитаси, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзолари, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш ҳамда Олий ва ўрта-маҳсус таълим вагазири мутахассислари, Самарқанд вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларидаги ЎзХДП депутатлик гуруҳлари аъзолари қатнашди.

→ 2

Қуръа ташланди

Мехико шаҳрида Мексикада футбол бўйича 17 ёшгача бўлган ўсмирлар ўртасида ўтадиган жаҳон чемпионати-га қуръа ташланди. Унга кўра, Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси АКШ, Чехия ва Янги Зеландия терма жамоалари билан бирга «D» гуруҳидан ўрин эгаллади. Алексей Евстафеев бош мураббийлик қилаётган терма жамоамиз 19 июнда Янги Зеландия, 22 июнда АКШ, 25 июнда Чехия футболчилари билан куч синашди. Учала ўйин ҳам Торреона шаҳрида бўлиб ўтди.

Этироф

Юртингизда халқ фаровонлигини юксалтириш йўлида амалга оширилаётган ислохотларни диққат билан кузатиб бораман. Шунинг алоҳида таъкидлашни истардимки, Президент Ислон Каримов узоқни кўзлаб юритаётган оқилона иқтисодий сиёсат боис Ўзбекистон ҳар томонлама изчил ривожланимоқда. Ушбу муқаддас заминда камолга етган буюк мутафаккирлар ўзининг бой илмий-маънавий ва маданий мероси билан дунё цивилизациясини ривожига салмоқли ҳисса қўшган. Уларнинг эзгу ишларини бугунги авлод муносиб давом эттирмоқда.

Ўзбекистон халқининг энг катта ютуғи мамлакатдаги тинч-осуда ҳаёт, барқарор ривожланаётган иқтисодиётдир. Буларнинг барчаси хорижликлар эътиборини тобора оширмоқда».

Дип РАНГАН, (Ҳиндистон)

Янгиликлар

Ҳамкорлик йўлида

Пойтахтимизда Ўзбекистон ва Германия ишбилармон доиралари вакиллари иштирокида кооперация биржаси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ҳамда Германия иқтисодиётининг Марказий Осиёдаги ваколатхонаси ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу тадбир Ўзбекистон — Германия савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорлигини янада кенгайтириш масалаларига бағишланди. Унда Ўзбекистон ва Германиянинг таълим иқтисодий алоқалар, сармоя, ёқилги-энергетика, машинасозлик, қишлоқ ва сув ҳўжалиги, юқори технологиялар ҳамда қурилиш каби соҳалар учун маъсул вазирлик ва идоралари, компания ва концернлари раҳбарлари иштирок этди.

Германия мамлакатимизнинг муҳим сиёсий ҳамда савдо-иқтисодий ҳамкорларидан биридир. ГФР сармоядорлари иштирокида юртимизда умумий қиймати бир миллиард евродан зиёд қўллаб-қувватловчи лойиҳалар амалга оширилган. Мазкур кооперация биржаси мамлакатларимиз ўртасида савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорликни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Тарбия маскани

Пойтахтимизда «Замонавий музейларда таълим технологиялари» мавзuida илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, «Ўзбекмузей» жамғармаси, Олимпия шон-шухрати музейи ҳамкорлигида ташкил этилган анжуманда санъатшунослар, музейлар мутахассислари, маънавият тарғиботчилари, юртимизда фаолият кўрсатаятган дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

Конференцияда бугунги глобаллашув даврида ёшлар маънавиятини юксалтириш, ўқувчиларни бой тарихимизга хизмат руҳида тарбиялашда музейларда ўтказилаётган маърифий тадбирлар қўламини янада кенгайтириш давр талаби экани таъкидланди. Музей педагогикаси ва юртимиз музейларида таълим технологиялари масалаларига бағишланган маърузалар тингланди.

«ЎЗБЕКISTON OVOZI» — ХИЛМА-ХИЛ ФИКРЛАР МИНБАРИ,
СИЗНИНГ МИНБАРИНГИЗ!

Обуна индекси — 220

O'zbekiston havo yo'llari

Хизматкор лицензияланган

Ўзбекистон — Ҳиндистон:

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК ВА ТЕНГЛИККА АСОСЛАНГАН УЗОҚ МУДДАТЛИ СТРАТЕГИК ШЕРИКЛИК

Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг Ҳиндистонга давлат ташрифи якунларига доир

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Ўзбекистон Ҳиндистон компанияларининг улар ўзлари илгор технологик салоҳиятга эга бўлган тармоқларда сармоявий ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги интилишларини қўллаб-қувватлайди. Шу маънода «Спентекс Индустри» компанияси билан ҳамкорлик муваффақиятли шерикликка яхши мисолдир. Ўзбекистон тўқимачилик саноатига йирик миқдорда сармоя кириш таъминлашда ҳамкорликнинг асосий шартлари бўлган «Спентекс Индустри» билан ҳамкорликда пахта хомашёсини қайта ишлаш бўйича қатор лойиҳалар амалга оширилмоқда. Фармацевтика компанияларида, нефть-газ соҳаси ва кимё саноатида ҳам талай йирик лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда.

Ҳиндистон ишбилармон доиралари вакиллари Навоий шаҳри аэропортидаги китзаларро интермедиа хабда очилаётган имкониятларга қизиқиш билдирмоқда. Транзит юклар

ва тушириш маскани бўлган бу ҳаб Европа, МДХ, Яқин Шарқ мамлакатлари ва дунёнинг бошқа минтақаларига оптимал муддатларда ўзаро юклар ташилишини таъминлайди. Хозирги кунда ушбу халқаро хабдан жоннинг етакчи транзит нукталарига, жумладан, Ҳиндистоннинг Дехли ва Мумбай каби саноат марказларига мунтазам равишда қатновлар амалга оширилмоқда.

Томонлар ўзаро ҳамкорликнинг энг истиқболли йўналишларидан бири сифатида ахборот технологиялари соҳасини, биринчи гада, Ҳиндистонлик мутахассислар ҳақи равишда дунёда етакчи ўрин тутадиган дастурий маҳсулотлар ва телекоммуникация ускуналари ишлаб чиқариш, масофали таълим ва бошқа тармоқларни қайд этдилар. Шу маънода беш йил муқаддам Тошкентда очилган Жаҳоҳарлаёв Неру номидаги Ўзбекистон — Ҳиндистон ахборот технологиялари маркази оммавийлашиб бораётгани таъкидланди. Бу ерда ёш мутахассислар энг илгор

усуллар бўйича таълим олмақда, дастурлашнинг замонавий тамойиллари кенг жорий қилинмоқда.

Ташриф доирасида «Ўзбекистон» миллий компанияси билан Ҳиндистон сайёҳликни ривожлантириш корпорацияси ўртасида имзоланган «Сайёҳлик соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш бўйича сайёҳлик соҳасидаги ҳамкорликни кенгайтириш борасида манфаатлар муштараклигининг тасдиғи бўлди.

Илмий-техникавий ҳамкорлик борасида кенг имкониятлар мавжуд экани қайд этилди. Ўзбекистонлик олимлар ва илмий марказлар вакиллари физика, биотехнологиялар, материалшунослик, қуёш энергетикаси, лазер технологиялари, ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш каби соҳаларда Ҳиндистонлик ҳамкасблари билан қўшма тадқиқотлар қўламини кенгайтиришга тайёр экани таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари, шунингдек, Ҳиндистоннинг бошқа

олий мартабали раҳбарлари — Президент Прадипа Патил, Вице-президент, Парламентнинг юқори палатаси Спикери Хамид Ансари, ташқи ишлар вазири Соманхалли Малайя Кришна билан учрашиб, самарали музокаралар ўтказди. Ҳиндистон протокоliga биноан Парламент куйи палатасидаги мухолиф етакчиси Сушма Свараж билан мулоқотда бўлди.

Ўзбекистон раҳбари Маҳатма Ганди ёдгорлик мажмуғига ташриф буюрди ва бутун умрини миллий озодлик курашига бахшида қилган ҳинд халқининг буюк фарзанди хотирасига ҳурмат бажо келтириб, гулчамбар қўйди.

Умуман, музокаралар қатнашчилари ҳамда Ўзбекистон Президентининг давлат ташрифини ёритган Ҳиндистон оммавий ахборот воситалари ходимлари эътироф этганларидек, олий даражадаги Ўзбекистон — Ҳиндистон мулоқоти, имзоланган узоқ истиқболга мўлжалланган ҳужжатлар икки томонлама ҳамкорлик ривожига кучли

суръат бахш этиш учун яхши замин бўлиб хизмат қилади.

Стратегик шериклик тўғрисидаги Қўшма баёнотда таъкидланганидек, икки томонлама муносабатлар тенглик ва ўзаро аниқлашув тамойиллари асосидаги узоқ муддатли стратегик шериклик даражасига кўтарилди. Стратегик ҳамкорлик кенг қўламли йўналишларда, жумладан, сиёсат, иқтисодиёт, терроризмга қарши кураш, шунингдек, таълим, соғлиқни сақлаш, инсон ресурсларини, илм-фан ва технологияларни, сайёҳлик ва маданиятни ривожлантириш соҳаларида ҳамкорликни фаоллаштиришни назарда тутди.

Ташриф асосида иқтисодий ва сармоявий ҳамкорлик доирасида ёқилги энергетикаси, ахборот технологиялари, тўқимачилик, фармацевтика, банк соҳаси ва савдо-сотикни ривожлантириш борасида алоқаларни тубдан кенгайтиришга қаратилган қатор ҳужжатлар имзоланди. Утиздан зийд, жумладан, Ҳиндистоннинг етакчи «Ойл энд начурал гэз корпорейшн»

нефть-газ компанияси билан ҳамкорликда углеводород захираларини излаш, разведка қилиш ва ўзлаштиришга, «Навоий» эркин индустриал-иктисодий зонасида оптик талай кабель ишлаб чиқаришга қаратилган лойиҳаларни, субстанциялар ва турли тиббий дори воситалари ишлаб чиқариш бўйича қатор лойиҳаларни амалга ошириш кўзда тутилмоқда. Етакчи йирик тўқимачилик компаниялари билан пахта, ипак ва тери хомашёсини чуқур қайта ишлаш ҳамда тайёр маҳсулотлар савдоси бўйича ҳужжатлар имзоланди. Ахборот-коммуникация технологиялари соҳасида смартфонлар, планшетли компьютерлар ва интернет-прис-тавқалар, шунингдек, қуёш-гиб-рид технологиялари асосида электр таъминоти манбалари ишлаб чиқариш бўйича лойиҳаларни амалга оширишга келишиб олинди. Имзоланган ҳужжатлар кимё соҳасида ҳам қатор лойиҳаларни амалга оширишни кўзда тутди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий

банк билан Ҳиндистоннинг Экспорт-импорт банки ўртасида узоқ муддатли имтиёзли шартлар билан кредит линияси тақдим этиш тўғрисидаги битим имзоланди. Ушбу битимга мувофиқ минерал ўғит ва бошқа стратегик товарларни йирик миқдорда ва узоқ муддатли асосда етказиб бериш ҳужжатлари расмийлаштирилди.

Мухтасар айтганда, Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат ташрифи асосида имзоланган иқтисодий соҳага оид ҳужжатларнинг умумий қиймати 2,2 миллиард АҚШ долларидан ошди.

Томонларнинг умумий эътирофига кўра, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг Ҳиндистонга давлат ташрифи якунлари, ўтказилган музокаралар ва имзоланган ҳужжатлар ўзаро муносабатларнинг ҳамкорликнинг барча йўналишларига узоқ муддатга мўлжалланган стратегик шериклик тамойилларига асосланган янги босқичи учун мустақкам замин бўлади. (ЎЗА)

Концепция ва ёшлар

Янгилашни даври

янгица фикрлашни тақозо қилади

Давлатимиз раҳбари «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини эълон қилар экан, унда кўзда тутилган ислохотларнинг муваффақияти, авваломбор, мамлакатимизни янада демократлаштириш ва либераллаштириш йўлидаги сайёҳ-харакатларимиз суръатига, фуқароларимизнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигига, уларнинг сиёсий ва ҳуқуқий маданияти юксаклигига боғлиқлигини таъкидлади. Бу бежиз эмас, албатта. Фуқароларимизнинг ҳар бирида ўз ҳаётига масъулият, Ватан тақдирига дахлдорлик, жамият раванга ва келажак учун жавобгарлик каби эзгу туйғулар кучайиши, аввало, ҳаётимиздаги бугунги ўзгаришлар мазмун-моҳиятини чуқур англашдан бошланади. Ана шундай ёшларнинг кўпи тахририятимизга ўз фикр-мулоҳазаларини юборишмоқда. Уларнинг айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

Феруза ОДИЛКОРИЕВА,

Тошкент давлат юридик институти магистранти:

Президентимизнинг мамлакатни янада демократлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш йўлидаги концептуал гоя ҳамда таклифлари, аввало, халқ ҳокимияти тамойилларини ҳаётга чуқурроқ жорий этиш, вакиллик институти янада такомиллаштиришга қаратилди. Бу, кучли фуқаролик жамиятини бунёд этишда халқчилик аҳамият касб этиши шубҳасиз.

Халқимизнинг умумманфати қўзланган бу эзгу мақсад ўз-ўзидан амалга ошмайди, албатта. Бунинг учун ҳар биримиз Концепция асосида яратилган қўнуний меъёрларнинг мазмун-моҳияти, ҳаётимиздаги аҳамияти тўғрисида кенг тушунчага эга бўлишимиз керак.

Маълумки, «Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (78, 80, 93, 96 ва 98-моддаларига)»ги Қўнун давлат ҳокимиятининг уч субъекти — Давлат раҳбари, қўнун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлар ўртасидаги ваколатларнинг янада мутаносиблигини таъминлашга хизмат қилади.

Мазкур Қўнунга кўра, қўнун чиқарувчи ҳокимият — парламентнинг функциялари кенгайтирилмоқда. Сиёсий партияларга мамлакатда амалга оширилаётган ислохотлар самарадорлигини ошириш, турмуш фаровонлигини юксалтириш йўлида амалий таклифларни илгари суриш, айна пайтда, уларнинг бажарилиши бўйича парламент ҳамда жамоатчилик назоратини кучайтириш билан

боғлиқ масъулиятли ваколат берилмоқда. Бу меъёр сиёсий партияларнинг давлат ва жамият бошқарувини янгилашдаги мавқеини кучайтириш йўлидаги муҳим қадамдир. Шунингдек, ҳар бир партиянинг дастурий вазифалари амалга оширилиши кафолатланади. Бу, ўз навбатида, сайловлар орқали фуқаролар мамлакатда келажак ҳаётини янгилашга фаол муносабат билдириши, давлат бошқарувида иштирокини янада кенгайтиришини таъминлайди. Бундан ташқари, ижро ҳокимияти фаолияти устидан самарали парламент назоратини амалга оширишга хизмат қилади. Бу эса фуқароларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигига, ҳар биримизнинг сифидилдан ҳаракат қилишимизга боғлиқдир.

Шундай экан, биз ёшлар юртимиздаги янгилашни, ҳаётимизга таъсири, айниқса, шу юрт келажак эгалари сифатида зиммасидаги масъулиятли вазифаларни теран англашимиз, атрофимиздагиларни шунга ундашимиз керак.

Шероз ХАБИЛЖОНОВ,

Тошкент давлат юридик институти магистранти:

Президентимиз Концепцияда сайлов тизимини такомиллаштириш масалаларига алоҳида эътибор қаратди. Сайлов тизимининг очиллиги, айна пайтда, демократик тамойилларга асослангани фуқаролар хоҳиш-иродаси эркин намоя бўлишига кенг замин яратди. Кўпгина ривожланган давлатларнинг қўнунчилигида бизнинг сайлов тизимимизда мавжуд баъзи демократик меъёрлар йўқлигини таъкидлаш жоиз. Биргина сиёсий партияларнинг «ваколатли вакили» институти жорий этилгани, участка сайлов комиссияси раиси ёки унинг ўринбосари овозларни санаб чиқиш натажалари баённомасини ўқиб аштитириши ҳамда мазкур баённомани участка сайлов комиссияси буюсидан 48 соатдан кам бўлмаган муддатда осиб қўйилиши ҳамда бошқа қатор демократик қоидалар мамлакатимизда сайловлар очиллигини таъминлашда, фуқароларнинг эмин-эркин овоз беришида катта аҳамият касб этишини

ҳалқаро экспертлар ҳам эътироф этишмоқда.

Сайлов тизимимиз

ҳалқаро демократик стандартларга ҳар жиҳатдан мувофиқ келса-да, Президентимиз бу тизимини янада такомиллаштириш, хусусан, депутатликка номзодлар ва сиёсий партияларга сайлов кампанияси вақтида тенг шароит яратиш, сайловолди ташвиқоти тизимини янада демократлаштириш бўйича қўнунчиликка тегишли ўзгариш ва қўшимчалар киритишни таклиф қилди.

Албатта, депутатлар одамлар манфаатини ўйлаб олиб-югуради, ташаббус ва таклифларини амалга ошириш учун астойдил ҳаракат қилмаган кишилардан сайланиш гоятда муҳим. Шу боис, сайлов кампанияси пайтида ўз ҳаракат дастури, режалаштирилган мақсад-вазифаларини сайловчиларга тўлиқ етказишни, депутат бўла олиш қобилиятини намоён қилиши учун ҳар бир номзодга тенг ҳуқуқ, тенг имконият яратиш долзарб масаладир. Бунинг замирида давлат бошқарувида фуқароларимиз ўз хоҳиш-иродасини эркин билдириши учун янада қулай шароит яратиш каби эзгу мақсад мужассам.

«ЎзХДПда Ёш сиёсатчи — 2011»

Ватан тақдирига дахлдорлик

«ЎзХДПда Ёш сиёсатчи — 2011» кўрик-танловининг

Қашқадарё вилоят босқичи бўлиб ўтди.

Унда туман, шаҳар босқичларида голиб бўлган истеъдодли ёшлар иштирок этди. Катнашчилар танлов шартлари бўйича ўз билимини намоён этишга эришди, Президентимиз илгари сурган «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» мазмун-моҳияти, унинг тарғиботида ёшлар иштирокини кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратишди. Савол-жавобларда иштирокчилар-

нинг бу борадаги билимлари синовдан ўтказилди.

Қизгин баҳс-мунозалар остида ўтган танловда Ғузор туманидан Нарғиза Қобилова биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ва учинчи ўрин Қарши шаҳридан Маммура Салимова ва Қосон туманидан Шалова Боймуродовага насиб қилди.

— Танловда қатнашиб, шунга амин бўлдимки, партияимиз сафида билимли, интилувчан ва мамлакат тақдирига бефарқ бўлмаган ёшлар кўнчилигини ташкил қилар экан, — дейди Нарғиза Қобилова. — Улар партия дастурий мақсадларини амалга оширишда фаол иштирок этибгина қолмай, юртимизда бўлаётган янгилашни ва ўзгаришларга ҳам муносиб ҳиссасини қўшади.

Музаффар ТУРОПОВ

Танловнинг Бухоро вилоят босқичида 4 шарт

бўлиб 8 нафар иштирокчи билими ва етакчилик қобилиятини синовдан ўтказди.

Натижага кўра, Бухоро шаҳри вакили, иқтисодиёт ва Банк коллежи ўқувчиси Ўқтам Усмонов биринчи ўринга муносиб топилди. Қосон туманидан Баҳриной Хожиева иккинчи, Вобкент туманидан Зухра Нарзиева учинчи ўринни эгаллашди.

— Танловга тайёрланиш жараёнида кўп нарсани ўргандим, — дейди Ўқтам Усмонов. — Мамлакатимизда кечаётган ислохотлар, сиёсий жараёнларни пухта мушоҳада қилиб,

юрт тақдирига дахлдорлик туйғусини яна бир бор чуқур ҳис қилдим. — Танловнинг қузаитиб, бугунги ёшларга ҳавасим келди, — дейди ҳакамлар хайъати аъзоси Юсуф Жалолов. — Чиқишларда танловга пухта тайёрларлик кўрилгани аён бўлди. Айниқса, «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» юзасидан саволларга берилган жавоблар ёш сиёсатчиларнинг мазкур Концепцияни чуқур тушунганини кўрсатди. Партия сафида бундай ёшларнинг кўпайиши унинг таянчи мустақкам эканини билдиради.

Лазиза ШЕРОВА

Танловнинг Қорақалпоғистон Республика босқичида 16 нафар ёш сиёсатчи фаол иштирок этди.

Улар «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси», ёшларга оид меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар, партияимиз Сайловолди дастурида белгиланган асосий вазифалар ҳақидаги билимларини синовдан ўтказишди.

Барча шартлар бўйича юқори кўрсаткичга эришган Рустам Туренов биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўрин Юлдаз Мўминова, учинчи ўрин эса Дамир Турсимуратов ҳамда Давронбек Қўлишбоевга насиб этди.

— Танловда иккинчи мартаба қатнашим, — деди Рустам Туренов. — Бошқа иштирокчилар ҳам кучли билим ва салоҳият эгалари экан. Фолибликка эришим осон бўлмади. Энди республика босқичига янада катта масъулият билан тайёрланаман.

— Уларнинг ҳар бири голибликка муносиб, — дейди ҳакамлар хайъати аъзоси Шарапатдин Аялов. — Ҳўжайли, Эллиққалъа, Қонликўй туманларидан келган иштирокчилар алоҳида эътирофга лойиқ бўлди. Улардаги шижоат, Ватан тақдирига дахлдорлик туйғуси, атрофдаги воқеа-ҳодисаларга фаол муносабати, фуқаролик позицияси шаклланиб бораётгани бизни қувонтирди.

Рейимбой ШИМБЕТОВ

Талабчанликни ошириш зарур

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Йиғилишда Олий Мажлис Қўнунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси раҳбари Уллубек Вафоев сўзга чиқиб, Концепцияда фуқаролик жамиятининг замонавий фундаментал асослари очиб берилгани, давлат ва жамият қурилишини либераллаштириш ҳамда янада демократлаштириш бўйича аниқ вазифалар белгиланганини таъкидлади.

— Мазкур вазифаларнинг бажарилиши мамлакатимизнинг ривожланган демократик давлатлар қаторидан ўрин олиши учун мустақкам замин яратди, — деди у. — Эндилда сиёсий партиялар шунга мувофиқ тарзда фаолилаштириш, давлат бошқарувини янгилаш ва мамлакатни модернизация қилишда янада каттароқ масъулиятни зиммасига олиши, шу йўлда ташаббускор ва талабчан бўлиши керак.

Йиғилиш кун тартибидagi масалалар юзасидан партия фаоллари ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Хусусан, Концепцияда белгиланган мақсад ва вазифаларни амалга ошириш, унда акс этган демократик гоялар

аҳамияти тўғрисида ҳар бир фуқарода етарлича тушунча ҳосил қилиш, бу жараёнда ЎзХДП тарғибот гуруҳлари иштирокини кучайтириш, ташкил этилаётган ташвиқот-тушунтириш тадбирларининг самарадорлигини ошириш, жамоатчилик билан ишлашда таъсирчан сиёсий технологиялардан самарали фойдаланиш масалалари бўйича таклиф ва тавсиялар айтилди.

— 2011 йилда янги иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастури ижросига алоҳида эътибор қаратишимиз керак, — деди Олий Мажлис Қўнунчилик палатаси депутати Мажида Усмонов. — Хусусан, фракцияимиз аъзолари ҳамда маҳаллий Кенгашлардаги депутатлик гуруҳлари ҳамкорликда мазкур дастурнинг жойларда бажарилишига доир мониторинг олиб бориши, унинг натижаларини маҳаллий ҳокимлик ва ташаббусчи ташкилотлар иштирокида таҳлил қилиб, йўл қўйилаётган хато ва камчиликлар, мавжуд муаммоларни бартараф этиш бўйича аниқ тавсиялар бериши муҳим аҳамиятга эга.

Пахтачи туманида партиядошларимиз 58 та бошлангич партия ташки-

лотига бирлашган. Жорий йилда партияимиз фаоли Абдуқалим Қудратов Зарафшон маҳалласида партиядошларимиз билан бирга қилмоқчи аҳолисини иш билан таъминлашга доир ташаббусларни илгари сурди. Партия МК томонидан ташкил қилинган иқтисодий форум натижасида имтиёзли кредит асосида уй шароитида парранда боқиш йўлга қўйилди. Лойиҳада 80 нафар киши қатнашаётган бўлиб, шу кунгача уларнинг 36 нафари парранда боқиш бўйича ўз фаолиятини бошлади. Шунингдек, лойиҳа доирасида партиядошларимиз ташаббуси билан туманининг «Жона», «Нийёз-боши», «Мирзо Надим», «Бўстон» маҳаллаларида яна 80 нафар киши тижорат банкларида имтиёзли кредит олиб, парранда боқиш билан шуғулланишмоқда. Кўриб турганимиздек, ҳаётий ташаббус бўлса, депутатлар ва партия ташкилотлари электротар вакиллари билан ҳамкорликда ишлаш, натижа ҳам шунга яраша бўлади.

— ЎзХДП Самарқанд вилоят ташкилотининг Концепция гояларини амалга ошириш бўйича Ҳаракат дастури ижроси партия ташкилотлари, маҳал-

лий Кенгашлардаги депутатлик гуруҳларида атрофлича муҳокама этилиб, навбатдаги устувор вазифалар белгилаб олинмоқда, — деди ЎзХДП вилоят кенгаши раиси Камолбой Исобеков. — Самарқанд шаҳри ва Жомбой туманида ҳудудий инвестиция дастурларини ҳаётга татиқ этиш доирасида аҳоли бандлигини ошириш, Нуробод ва Пахтачи туманларида кичик бизнесни ривожлантириш ва кенг қўллаб-қувватлаш ҳисобига янги иш ўринлари ташкил этиш, қолаверса, Қўшработ ва Ургут туманларида ҳудудий дастурларни бажариш доирасида истеъмол бозорини маҳаллий маҳсулотлар билан таъминлаш масалалари жорий йилда партия ташкилотларимиз зиммасидаги муҳим масалалардан ҳисобланади.

Тадбирда сўзга чиққанлар бу борада олиб борилаётган ишларни таҳлил қилиб, партия ташкилотлари ва барча даражадаги депутатларнинг ҳамкорлигини янги босқичга олиб чиқиш зарурлигини таъкидлашди. Бу борада тегишли тавсиялар ишлаб чиқилди.

Абдували ХУДОЕВОВ,

«Ўзбекистон овози» муҳбири,

Янги тарихимиз саҳифалари

Миллий иқтисодий тафраккур

(Давоми. Боши ўтган сонда.)

Хусусий тадбиркорлик фаолиятидаги илк тўсиқлар

Миллий иқтисодий тизим негизи бўлган тафраккурнинг шаклланиш йўлига назар ташласак, ўтиш даври ва бозор иқтисодиёти табиатида хос кўпдан-кўп муаммолар унга тўсиқ бўлганига, уларни енгиб ўтишда ҳар ғал ўзига хос чора-тадбир кўрилганига гувоҳ бўламиз. Албатта, тетапоё бўлаётган мамлакатда миллий давлатчилик ва унга мос иқтисодий тафраккурни шакллантириш осон бўлмади.

Мустиқил ёш давлат ҳали синалмаган йўлдан ривожланишда давом этаркан, тараққиётга ҳавф тугдираётган объектив ва субъектив омилларга қарши ўз ҳавфсизлик чораларини кўриши лозим бўлди. Жумладан, ён-атрофимиздаги айрим давлатлар томонидан уюштирилган турли иқтисодий босимлар, найранг ва фирмоликларни босиқлик, ҳамда ўз танлаган йўлимизда собитлик билан енгиб бордик. Ўша синовли кунларда Ватанимизни, истиқлолимизни химоя қилиш билан бирга, унинг ободлиги ва тараққиёти сари интилдик. Миллий иқтисодий тафраккур мана шундай вазиятда шакл-ланди.

Бу йўлда биз дуч келган муаммолардан бири хусусий тадбиркорлик фаолиятидаги сармоя тақчиллиги, таваккалчиликнинг етишмаслиги, рақобат бардош бера олмаслик каби ҳолатларда намоён бўлди.

Маълумки, хусусий мулкчиликда мулкка эгаллик қилиш ҳуқуқи кучли, уни тасарруф этиш имконияти катта, фойда олиш самараси ҳам юқори. Хусусий тадбиркорлик ҳамиятини ҳаракатлантирувчи куч ҳисобланади. Шу боис, уни қўллаб-қувватлаш, зарур шарт-шароит яратиш давлатимиз раҳбарининг доимий диққат маркази бўлиши бежиз эмас.

Бош исласотчи бўлган давлат молиявий кўмак ва солиқ имтиёзлари ёрдамида хусусий тадбиркорлик фаолияти кучайишига мунтазам имкон яратиб келди. Турли молиявий хатарларга қарши қонуний қафолат ва сугурта химюаси жорий этиб, божхона солиғи орқали бу фаолият турини химюалади. Уларни илмий-техник жиҳатдан изчил қўллаб-қувватлади. Бу даврда ижтимоий муҳофазага алоҳида аҳамият берилди. Тадбиркорликни ривожлантириш учун қатор қонун ва Ҳукумат қарорлари қабул қилинди, шунингдек, тегишли тадбирлар амалга оширилди, шу тарихда жиҳдий тўсиқлар енгиб ўтилди, ҳавф-хатарнинг олди олинди. Бу саъий ҳаракатнинг амалий натижасини ҳаётда кўриб турибмиз. Хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнеснинг ЯИМдаги улуши 1991 йилда — 1,5 фоиз бўлган бўлса, 2000 йил — 31 фоизни, ҳозир қарийб 53 фоизни ташкил этмоқда.

Президентимизнинг яқинда эълон қилинган «Тадбиркорлик субъектларини текширишларни янада қисқарттириш ва улар фаолиятини назорат қилишни

ташқил этиш тизимини такомиллаштириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори бу борада катта аҳамият касб этди. Айниқса, 2011 йилнинг 1 апрелидан то 2014 йилнинг 1 апрелига қадар солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни ўз вақтида тўлаб келадиган, ишлаб чиқариш сурьати барқарор ўсиш ва рентабелликни таъминлайдиган кичик тадбиркорлик субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятини солиқ текширувларидан озод этилиши улкан воқеадир. Бу бир томондан, тадбиркорларнинг Бош исласотчига ишончли янада мустиқамлашди, иккинчи томондан, соғлом рақобатни юзага келтириб, самарали фаолият учун кенг имконият яратди. Энг муҳими, пировадидда миллий иқтисодиёт юксалиб, ҳамият турмуши янада фаровон бўлади.

Иккинчи тўсиқ, ҳамиятда ижтимоий табақаланишни кучайиши, бу эса охири-оқибатда аҳолининг кам таъминланган қатламга салбий таъсир кўрсатиши ҳолатидир. Бу эса аксарият мамлакатларда шундай вазият ҳукм суришини яхши биламиз. Яна бир жиҳат — хусусий мулк субъектлари фойда орқасидан қувиши ҳисобига қисқа давр ичида касодга учраши мумкин. Буни олдиндан кўра олган Президентимиз «Ижтимоий муаммоларнинг кескинлиги кимларнингдир камбағаллиги ёки бўйлигида эмас, балки ушбу ижтимоий табақалар ўртасидаги ҳаддан ташқари катта фарқ бўлишидадир. Бу эса, беиттиёр уларнинг қарама-қаршилигида олиб келади», дея уқдирди ва бу хатарни четлаб ўтиш йўлини тутди. Бозор муносабати шароитида ҳам ҳамиятда ҳиммат ва саховат, мурувват ва меҳр-оқибат сақлаб қолинди. Одамлар ёлғиз ўзини ўйлаб эмас, балки бир-бирини ҳам ёхшилик қилиб яшаш одадга айланди. Бугун савобталаблик ҳаётимизни беэзаб турибди, десак, ҳато бўлмайди.

Ҳали тараққиётимиз давомида миллий иқтисодий тафраккур омилига бот-бот мурожаат этишимиз табиий. Ҳамиятдаги изчил янгилашлар, дунёдаги шиддатли ўзгаришлар халқимиздан бу жараёнга ҳушёр қарашини, янгича талқинларни, Ватанга ва оламга муносабатини мунтазам такомиллаштириб боришни талаб этади. Бунда миллий иқтисодий тафраккур, буюк давлат барпо этиш

Тажиба етишмаслиги, инфратузилма қоқлиги, маълумот алмашинувидаги суст-кашлиқлар

Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида бизда тажибанинг йўқлиги, бу навбатдаги тўсиқлардан бири эди, десак ҳато бўлмайди. Вазиятдан чиқиш учун кўплаб тараққиёт этган мамлакатлар тажибаси ўрганиб чиқилди, шу билан бирга, халқимиз шуғрида ҳам келадиган азалий аъналар, миллий бирдамлик ва баррикентлик туйғуларни қайта тикланди. «Бозор муносабати» деганда давлатлар фарқ мамлакатларига хос турмуш тарзи ҳаётга келади. Ҳолбуки, Шарқ ҳаётини бу муносабат азалаздан мавжуд бўлган. Шу боис халқимиз «Отанг — бозор, онанг — бозор» деган.

Замонавий бозор муносабатлари шаклланишида бу кўздан қочрилган эмас. Давлатимиз томонидан Исласотлар ва инвестициялар бўйича идораларга мувофиқлаштирувчи кенгаш, соҳа ва тармоқларнинг ўзаро алоқасини таъминловчи тузилмалар ташқил этилди. Тармоқларга эркин ахборот алмашинувини таъминлайдиган ягона маълумотлар тизими яратилди. Шунингдек, ҳудудларни мувоозанатли ва уйғун ривожлантиришга қаратилган инвестиция дастурлари ишлаб чиқилди.

Шу билан бирга, бозор инфратузилмасининг қоқлиги, субъектлар ўртасида маълумот алмашинувининг сустлиги, алоқанинг техник қуролланиш даражаси пастлиги, муносабатларнинг тарқоқлиги оқибатида мажбурий муносабатлар юзага келиши каби хатар ҳам ўз вақтида бартафрат этилди. Замонавий коммуникация ва алоқа тармоқлари барпо этилди. Мамлакатдаги барча бизнес ва ҳўжалик субъектларини атрофлича қўллаб-қувватлаш мақсадида республика ва унинг ҳудудларида Бизнес-Фондлар, кейинчалик Ўзбекистон товар иш-

лаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси ташқил этилди. Унга хос ва мос бозор инфратузилмалари, жумладан, акциядорлик-тижорат банклари очилди ва улар ҳўжалик субъектлари билан фаол ҳамкорлик олиб борди.

Мафқуравий хатар — оғриқли нуқта...

Иқтисодий субъектларнинг тафраккури ҳамда руҳиятига бевосита таъсир қилувчи мафқуравий хатар — диний экстремизм ва ақидапарастилик иллати тараққиёт йўлимизда жиҳдий ғов бўлди. Энг хавфлиси бу гаразли кучлар, халқаро жамоат ташкилотлари нисбати остидаги айрим гуруҳлар ҳали ҳаётий тажибага эга бўлмаган, лекин иқтидорли, салоҳиятли ёшларни йўлдан оздиришга уриниб келди. Чунки мамлакатнинг тараққиёти, келажакга аввало, ёш авлоднинг тафраккур даражасига, интеллектуал салоҳиятига бевосита боғлиқ. Шу боис, ёшларимизни бундай бало-қазолардан асраш, бугунги ва эртанги кунимизнинг ҳал қилувчи кунига айлантириш мақсадида зарур, истиқболли чора-тадбирлар кўрилди.

Ўртбошимиз ташаббуси билан раҳбар ҳодимлар тайёрлайдиган олий даргоҳ — Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузурини давлат ва ҳамият қурилиши академияси, бозор инфратузилмаси муносабатларининг асосий иштирокчиларини тайёрлаш ва қайта тайёрлашга йўналтирилган Банк ва Молия, Солиқ, Божхона академиялари, ташқи ва миллий ҳавфсизликни таъминлашга қаратилган Мудофаа, Миллий ҳавфсизлик академияси ва олий мактаби, диний ва дунёвий илм маскани бўлган Тошкент Ислом университети, дипломатлар мактаби — Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети каби олий даргоҳлар ташқил этилди. Улар ҳамиятга ҳеч қимдан кам бўлмаган замонавий мутахассислар, соҳа билимдонларини етиштириб бермоқда.

тилага ва тинчлик-осойишталик ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, бу мақсад йўлида «биз аҳил бўлиш, эл-юрт манфаати йўлида бир тану бир жон бўлиб яшасак, ўзимиздан сотқин чиқмасак, ўзбек халқини ҳеч қим, ҳеч қачон енга олмайди».
Обиддин МАҲМУДОВ,
иқтисод фанлари номзоди.

«Хурватан»да «Ёшлар боғи»

Сариосиё туман ҳокимлиги ташаббуси, Олмалиқ кон-металлургия комбинати ва қатор ҳомий ташкилотларнинг маблағлари эвазига қарийб 6 гектарни ташқил этадиган боғда турли аттракцион ва спорт майдончалари қуриш режалаштирилган.

«Хурватан» маҳалласи ҳудудидаги мазкур боғда бугунгача 5 минг тулға яқин манзарали ва мевали дарактлар экилди. Турфа гуллар кишининг баҳри-дилини очади. Қурилиш, таъмирлаш ва бунёдкорлик ишлари эса қизгин давом этмоқда.

— Туманимиз тобора обод бўлмоқда. Ёшларимиз учун барча шароитлар яратилган, — дейди Сариосиё тиббиёт коллежи талабаси Шаҳноза Шарипова. — Турли спорт майдончалари, таълим

масканлари фаолият кўрсатмоқда. Янги боғнинг барпо этилиши бизни янада қувонтирди. Хашарда туманимиз ёшлари ҳам иштирок этишмоқда. Келажакда бу ерда байрамлар ўтказамиз, мароқлик ишлари эса қизгин давом этмоқда.

Ёшлик ва гўзаллик рамзи бўлган «Ёшлар боғи»ни Ватанимиз мустақиллигининг 20 йиллиги арафасида тўлиқ фойдаланишга топшириш режалаштирилган.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ,
«Ўзбекистон овози» муҳбири.

Дастур ва ижро

«Ипотека банк»:

Сармоялар ишлаб чиқаришни

ривожлантиришга йўналтирилмоқда

Мамлакатимизда жорий йилнинг «Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили», деб эълон қилинганлиги, мазкур йил бўйича давлат дастури қабул қилиниши тадбиркорлик субъектлари ва молия муассасалари, хусусан, акциядорлик-тижорат «Ипотека-банк» фаолиятини янада кучайишига муҳим асос бўлиб хизмат қилмоқда.

«Ипотека банк»нинг 37 та филиали ва 128 та мини банки томонидан 64 мингдан ортиқ кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига турли молиявий хизматлар кўрсатилаётган. Жорий йилнинг ўтган даврида қорғидаёқ жами 151 миллиард сўм кредит ажратилиб, унинг 77,2 миллиард сўми 2042 та кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини кредитлаш учун йўналтирилган. Кичик бизнес субъектларига ажратилган кредитлар ҳажми ўтган йилнинг шу даврига нисбатан қарийб 1,7 баробар ошишига эришилган. Молиявий кўмак натижасида 2510 та янги иш ўрни яратилди.

Бундан ташқари, ўтган давр мобайнида банк томонидан микрокредитлар ажратиш масаласига алоҳида эътибор қаратилганлиги боис жорий йилнинг биринчи чора-тадбирида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига 17,1 миллиард сўмлик микрокредитлар йўналтирилган. Ушбу қўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2 баробар кўндр.

Мамлакатимизда тадбиркор аёллар яратилаётган кенг имкониятларини инobatта олган ҳолда банк томонидан уларни қўллаб-қувватлаш бўйича қатор амалий ишлар олиб борилаётган. Жумладан, 2011 йил биринчи чорагида 299 та тадбиркор аёлга жами 5,1 миллиард сўм миқдорда кредитлар ажратилган, 388 та янги иш ўрни яратилган.

«Ипотека банк» мамлакатимизда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришни жадаллаштиришга оид ҳукумат қарорлари талабларидан келиб чиққан ҳолда мазкур соҳа билан шуғулланувчи миҳозларни молиявий қўллаб-қувватлаб келмоқда. Жумладан, шу йилнинг биринчи чораги давомида хизмат кўрсатиш ва сервис хизматлари соҳасини ривожлантириш учун 13 миллиард сўм миқдорда кредитлар маблағлари ажратилган. Шунингдек, ёш оилаларни моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш масаласига ҳам банк алоҳида эътибор бериб келмоқда. Чунки, жорий йилнинг биринчи чорагида 132 та ёш оилага жами 1,2 миллиард сўм миқдорда микрокредитлар берилган. Бу эса катта ҳаётга кадам ташлаётган оилаларнинг ҳамиятда ўз ўрнини топишига, иқтисодиётимиз ривожига ҳисса қўлишига хизмат қилмоқда.

Айтиш керакки, шу йилнинг биринчи чорагида озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ички бозорни тўлдиришга 11,1 миллиард сўм, ноозик-овқат истеъмол товарларини ишлаб чиқаришни кенгайтиришга эса 21,6 миллиард сўм миқдорда кредитлар ажратилган.

Эътиборлиси, банк томонидан миҳозларнинг кредит олиш имкониятини кенгайтириш мақсадида бошланғич сармояни шакллантириш учун микрокредитлар ажратиш, шунингдек, касб-ҳунар коллежи битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига кенроқ жалб этиш мақсадида имтиёзли кредитлар ажратиш бўйича бир қатор янги хизмат тур-

лари ҳам жорий этилган. Чунки жорий йилнинг биринчи чорагида бошланғич сармояни шакллантириш учун 349 миллион сўм, кредит, коллеж битирувчиларига эса 225 миллион сўм микрокредитлар берилган.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили муносабати билан кичик бизнес субъектларини рағбатлантириш ва уларнинг самарали лойиҳаларини молиялаштириш мақсадида банк томонидан «Энг яхши ишлаб чиқариш лойиҳаси», «Энг яхши хизмат кўрсатиш лойиҳаси», «Энг яхши аёл тадбиркор лойиҳаси» ва «Энг яхши ёш тадбиркор лойиҳаси» номинациялари бўйича танлов ўтказилди. Ушбу танловда мамлакатимизнинг барча ҳудудларида юзлаб тадбиркорлар ўз лойиҳалари билан иштирок этишди. Танлов натижаларига кўра, Андижон туманидаги «Салом ҳамкор текстиль» ЖК «Энг яхши ишлаб чиқариш лойиҳаси» номинацияси бўйича, Бухоро шаҳридаги «Дентал блеск» ХФ «Энг яхши хизмат кўрсатиш лойиҳаси» номинацияси бўйича, Термиз шаҳридаги «Дизайн Ойсоат» ЖК «Энг яхши аёл тадбиркор лойиҳаси» номинацияси бўйича, Жиззах шаҳридаги «Самандарбек фойз» ЖК эса «Энг яхши ёш тадбиркор лойиҳаси» номинацияси бўйича қолиб деб топилди, улар 5 миллион сўмдан мукофот пулига сазовор бўлишди. Уларнинг лойиҳалари имтиёзли шартлар асосида молиялаштирилди. «Ипотека банк» томонидан танлов доирасида 1 миллиард сўмдан зиёд кредитлар ажратилди.

Айни кунларда мамлакатимиз мустақиллигининг 20 йиллиги олдидан тадбиркорларни янада рағбатлантириш мақсадида бир қатор номинациялар бўйича танловлар ўтказишга қизгин тайёрлик ишлари олиб борилаётган.

«Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили» Давлат дастурининг ижросини таъминлаш, касб-ҳунар коллежлари битирувчиларини бандлигини таъминлаш, уларда тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш, яқка тартибдаги меҳнат фаолиятини, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни, касаначиликни фаоллаштириш ҳамда уларга микромолиявий хизматлар кўрсатиш орқали янги иш ўринларини яратиш, мустиқил ҳаётда ўз ўринларини топиш ва бизнесини йўлга қўйишда ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида, касб-ҳунар коллежлари битирувчилари ўртасида «Менинг бизнес гоям» танлови ташқил этилди. Ушбу танловда қолибликни қўлга киритган битирувчиларнинг бизнес гояларини имтиёзли шартларда молиялаштириш режалаштирилган.

Муҳтасар айтганда, «Ипотека банк» кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида барча зарурий чораларни кўрган ҳамда бу ишларни изчил давом эттирмоқда.

Алишер РЎЗИЕВ,
«Ўзбекистон овози» муҳбири.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Ҳайъати, шахсий таркиби ва Фаҳрийлар кенгаши Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири Баҳодир Матлюбовга веледига муҳтарамаси

МАРҲАБО аянинг вафоти муносабати билан чўқур ҳамдардик билдиради.

Зухра ҲАСАНОВА

Ҳамиятнинг асл қўрғони

Адлия вазирлиги, Хотин-қизлар қўмитаси, Республика «Оила» илмий-амалий маркази ҳамкорлигида «Оилалар тинчлиги, ҳамжихатлиги ва фаровонлиги мустиқам давлатнинг пойдеворидир» мавзусида тадбир ташқил этилди.

— БМТ Бош Ассамблеясининг 1993 йил 20 сентябрдаги ялли мажлисида 15 майни «Халқаро оила куни» сифатида нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилинган эди, — деди тадбирда сўз олган Республика «Оила» илмий-амалий маркази директори Васила Каримова. — Бундан мақсад инсоният диққат-эътиборини ўз орзу умидлари, бахту саодати ҳамда тинчлигини боғлайдиган маскан — оилага қаратишдан иборатдир. Мамлакатимизда ҳам 1998 йил «Оила йили» деб эълон қилиниши муносабати билан бу борада қатор дастурлар ишлаб чиқилиб, амалиётга татбиқ этилди. Худ-

ди шу йили Президентимизнинг ташаббуси билан бизнинг марказимиз ташқил қилинди. Унга малакали ҳуқуқшунос, психолог, сиёсатшунос, тиббиёт ходимлари, педагоглар жалб қилиниб, уларга юртимиз оилаларининг иқтисодий, маънавий жиҳатдан бутланиши, уларнинг тинчлиги ва фаровонлигини таъминлаш йўлида олиб борилаётган саъй-ҳаракатларни илмий, амалий томондан ўрганиши вазифаси юклатилди.

Маълумотларга кўра, бугунги кунда мамлакатимизда 98,4 фоиз аҳоли оилада истиқомат қиларкан. Мустиқиллик йиллари юртимизда ёлғиз яшовчи қариялар сони уч баравар

камайтиди, оилалар сони салкам 7,5 миллионга етган. Бу эса ҳамиятимизда расмий никоҳ йилдан-йилга ортиб бораётганидан далолатдир. Марказ ва бошқа муносабатли ташкилотлар зиммасидаги вазифа эса айрим ажримлар сонини камайтириш, асосий эътиборни оилалар тинчлигига, уларнинг фаровонлигига қаратишдир.

Адлия вазирлигининг Нотариат, ФХД ва адвокатура бошқармаси бошлиги Дилбаҳор Якубова келтирилган маълумотларга кўра, 2010 йилда айрим оилаларнинг ажримли сабаблари ўрганилганда, улар асосан арзишган оилавий сабабларга кўра келиб чиққани маълум бўлган. Баъзи никоҳлар эса наслий касалликлар (СПИД, ўпка сили) тўғрисида бекор бўлган. Ажабланирлик, уларнинг айримларида касалликлар нискоҳдан олдин, яъни тиббий кўрик жа-

раёнида аниқланган, лекин ёшлар буни била туриб турмуш қуришган. Ушбу муаммолар бўйича тарғибот ишларини кучайтириш лозимлиги таъкидланди. Ҳозирда барча фуқаролик далолатномаларини ёзиш бўйимларида оила қуришга мўлжалланган маълумотларни ташқил қилинган. Фуқароларимиз бу ерда оиланинг ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий ва маънавий муаммоларига дахлдор саволлар билан мурожаат қилиши мумкин.

Тадбирда, шунингдек, ёш иқтидорли хотин-қизларнинг илм-фандаги интилишларини қўллаб-қувватлаш борасида ҳам мулоҳазалар билдирилди. Маҳалла фаолларининг жойлардаги иқтидорли аёлларга маънавий кўмак бериб, уларнинг оилаларига бу масалалар юзасидан тушунтириш ишлари олиб бориш тақлифи берилди.

Зухра ҲАСАНОВА

■ Ўн етти йил муқаддам ташкил топган Ўзбекистон — Германия «Савдогар» акциядорлик тижорат банки жамоаси мижозларга хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини оширишга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Айниқса, кейинги икки-уч йил давомида хизмат турлари кенгайди, фаолият кўрсатиш универсаллашди.

Кафолатли ва ишончли хизмат

лик субъектларига 14,9 млрд. сўм миқдорда кредит маблағлари ажратилиб 510 та янги иш ўринлари яратилди.

Тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш мақсадида ўтган йил

ларига пахта ва галла ҳосилини етиштириш учун жами 12 млрд. сўм имтиёзли кредитлар ажратилди.

Нақд пул маблағларининг банкдан ташқари айланишини қисқар-

кўрмоқда.

Фақат шугина эмас, банк томонидан ишлаб чиқариш корхоналарига 2010 йилда 22 млрд. сўм миқдорда кредитлар ажратилиб, шундан технологик

хизматлари ишлаб чиқариш мақсадида 200 млн. сўм миқдорда кредит маблағлари ажратилиб, 4 та янги иш ўрни яратилди. Корхона олинган кредит маблағлари ҳисобига йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўртача 7400 м²га етказишни режалаштирган.

Сўнги йилларда банк корпоратив мижозлар билан ўзаро муносабатларни ривожлантиришнинг янги bosқичига ўтди. Бу борадаги иш услуби ҳар бир мижозга алоҳида ёндашув ҳамда аниқ тизимли банк хизматларини таклиф этишдан иборат. Мижознинг банк хизматларига бўлган эътибонини мумкин қадар қондириш, фаолиятининг ўзига хос томонларини ҳисобга олиш, шунингдек, ўзаро манфаатли ҳамкорлик — банкнинг ҳам корпоратив, ҳам хусусий мижозлар билан ишлашдаги асосий тамойилларидир.

Мижозлар билан ишлаш услубларини мунтазам такомиллаштириш ва банк хизматларининг энг замонавий шакллари амалиётга жорий этиш йўлида саъй-ҳаракатлар катта самара бермоқда. Пул маблағларини бошқариш тезкорлигини ошириш, ҳисоб-китобларни сифатли ўтказиш, вақтни тежаш мақсадида «Банк-Мижоз» дастури кенг қўлланилмоқда.

Банк жамоаси қишлоқ хўжалиги соҳасига ҳам хизмат кўрсатмоқда. Масалан, жорий йил учун Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳисоб-китоб жамғармасининг ресурслари ҳисобидан фермер хўжалиқларига пахта етиштириш мақсадида 9 млрд. 233 млн. сўм ва галла етиштириш мақсадида 7 млрд. 130 млн. сўм

Ноозик-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришга ажратилган кредитлар миқдори 1 млрд. 804 млн. сўмни; озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришга ажратилган кредитлар миқдори 7 млрд. 360 млн. сўмни ташкил этди; банк томонидан шу йилнинг 1 апрель ҳолатига ажратилган ипотека кредитлари миқдори 19 млрд. 953 млн. сўмни ташкил этмоқда.

6,5 млрд. сўм миқдорда кредит маблағлари ажратилди. Президентиимизнинг «Еш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги Фармони га мувофиқ ёш оилаларга ўтган йили ажратилган 3 млрд. сўм миқдоридоги кредитлардан 1,3 млрд. сўми ипотека, 100 млн. сўми истеъмол ва 1,6 млрд. сўми микрокредитлари ташкил этган. Эндиликда банк кредитлари

тириш борасида изчил иш олиб борилмоқда. Бунда нақд пулсиз ҳисоб-китоблар ҳажмини ошириш, молия бозорига пластик картчаларга асосланган замонавий усулни кенг жорий этиш асосий ўрин тутди. Бугунги кунда муомаладаги банк пластик картчаларининг умумий сони 143 мингтадан, терминаллар сони 2300 тадан ошиб кетди.

Ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ва ривожлантириш долзарб масалалардан биридир. Кейинги йилларда замонавий ахборот-коммуникация технологиялари га асосланган, «Интернет банкинг» ва «Банк-Мижоз» каби интерактив хизматлар тизимидан фойдаланиш даражаси бир неча марта ошганини алоҳида қайд этиш лозим.

Иқтисодийнинг реал секторини молиявий қўллаб-қувватлаш банк кредит сисъатининг устувор йўналишидир. Жорий йилнинг биринчи чорагида банк томонидан қўллаб-қувватлаш мижозларга кредит маблағлари ажратилди. Агар банкнинг умумий активлари шу йил 1 апрель ҳолатига 222,5 млрд. сўмни, шунинг 116,1 млрд. сўмини кредитлар

усуналар сотиб олиш учун 6,5 млрд. сўм ва хомашё материаллари сотиб олиш учун 11,3 млрд. сўм кредитлар ажратилди.

Мисол тариқасида, озиқ-овқат истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш мақсадида Тошкент вилояти Қибрай филиали томонидан «Қибрай нон» масъулияти чекланган жамиятига 1 йил муддатга 35 млн. сўм миқдорда кредит ажратилган. Бу кредит ҳисобига корхонанинг қилинган нон ишлаб чиқариш ҳажми йилига 2 млн. 520 минг донага етди ва 6 та янги иш ўрни яратилди.

«Савдогарбанк» ноозик-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи корхоналарни ҳам молиявий қўллаб-қувватламоқда. Масалан, Тошкент вилояти. Келес филиали томонидан «ZARIN INVEST» масъулияти чекланган жамиятига 400 млн. сўм миқдорда кредит ажратилган. Ушбу кредит ҳисобига корхона томонидан хўжалик ишларида фойдаланиш учун йилига 1 млн. 320 минг дона қоп маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди

Банк бўйича 2011 йил биринчи чораги давомида барча манбалар ҳисобидан 14 млрд. 953 млн. сўм кредит маблағлари кичик бизнес корхоналари ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида ажратилди.

Банк томонидан 2011 йил 1 апрель ҳолатига ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида ажратилган кредитлар миқдори 1 млрд. 161 млн. сўмни ташкил этди.

Банк томонидан тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 1 млрд. 649. сўм миқдорда кредитлар ажратилди.

ташкил этади. Ўтган биринчи чорадаги инвестиция кредитлари миқдори 6 млрд. 919 млн. сўмни ташкил этди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш банк фаолиятида ҳамisha устувор ўринни эгаллаб келган. Ички бозорни истеъмол моллари билан тўлдириш, импорт ўринни босадиган рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг қўллаб-қувватлаш учун 9,3 млрд. сўм, жами 31,6 млрд. сўм миқдорда имтиёзли кредитлар йўналтирилган. 2011 йил биринчи чораги давомида эса фермер хўжалик-

ва 23 та янги иш ўринлари яратилди.

Шу билан бирга Тошкент вилояти, Келес филиали томонидан «SEV SABB» масъулияти чекланган жамиятига полиетилен маҳсулотлари ишлаб чиқариш мақсадида 50 млн. сўм миқдорда кредит маблағлари ажратилган. Бу кредит ҳисобига йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 91 тоннага етди ва корхона томонидан 4 та янги иш ўрни яратилди.

Бундан ташқари, банкнинг Амалиёт бошқармаси томонидан «PALM LAET» масъулияти чекланган жамиятига мебель

имтиёзли кредитлар ажратилди.

Бир сўз билан айтганда, халқ хўжалигининг барча соҳаларига хизмат қилаётган Ўзбекистон — Германия «Савдогар» очик акциядорлик тижорат банки кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йилида ҳам баракали меҳнат қилапти. Банк ходимларининг нияти — ишончли ва кафолатли хизмат кўрсатиш орқали, мижозлар қалбига йўл топиш.

Шоҳайдар МИРҲАБИБОВ, Мирбаситёр МИРФАЙЗИЕВ, «Ўзбекистон овози» муҳбирлари.

капитали 28 млрд. сўмдан ошиб кетди.

Ҳозир республикаимиз ҳудудида фаолият кўрсатаётган «Сав-

догарбанк»нинг 26 та филиали, 25 та минибанки, 25 та махсус кассаси, 27 та жамғарма кассаси ва 40 та халқаро пул ўтказиш шохобчалари томонидан мижозларга намунали хизмат кўрсатилмоқда.

Банкнинг жами капитали 2011 йил 1 апрель ҳолатига 28,4 млрд. сўмни ташкил этди.

2011 йил 1 апрель ҳолатига шакллантирилган банк устав капитали миқдори 22,1 млрд. сўмга етди.

Банк активларини умумий миқдори 1 апрель ҳолатига 222,5 млрд. сўмга етказилди. Активларнинг 116,1 млрд. сўми кредитлардир.

Банк томонидан 2011 йил биринчи чораги давомида берилган инвестиция кредитлари миқдори 6 млрд. 919 млн. сўмни ташкил этди.

догарбанк»нинг 26 та филиали, 25 та минибанки, 25 та махсус кассаси, 27 та жамғарма кассаси ва 40 та халқаро пул ўтказиш шохобчалари томонидан мижозларга намунали хизмат кўрсатилмоқда.

Жорий йил 1 апрель ҳолатига банк томонидан 119 мингдан ортиқ мижозларга хизмат кўрсатилган бўлса, уларнинг асосий қисмини кичик бизнес субъектлари ташкил этган.

Банкда иқтисодийнинг устувор йўналиши ҳисобланган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича ишлаб чиқилган алоҳида тадбирлар режаси асосида хизмат кўлами

лигига 7,5 млрд. сўм, савдога 13,7 млрд. сўм, қурилишга 4,4 млрд. сўм, хизмат кўрсатишга 2,3 млрд. сўм ва бошқа тармақларга ажратилган кредитлар 3,5 млрд. сўми ташкил этган. Улар ҳисобига 1616 та янги иш ўринлари яратилган. Банк ўз маблағлари ҳисобидан инвестицион лойиҳаларни молиялаш учун 2010 йил давомида 21 млрд. сўм миқдорда кредитлар берган. Булар тармоқ йўналишлари бўйича қуйидагича тақсимланган: саноатга — 8,7 млрд. сўм, қишлоқ хўжалигига — 3,7 млрд. сўм, транспорт ва коммуниқацияга — 802 млн. сўм, қурилишга — 1,3 млрд. сўм ва бошқа секторларга — 6,5 млрд.

ҳисобига уй-жойли бўлган ёки турли рўзгор буюмларини харид қилган, микрокредитлар эвазига хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ёш оилаларга кўпчиликти ташкил қилмоқда.

Жорий йил биринчи чорагида тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш учун 1,6 млрд. сўм, ёш оилаларни моддий қўллаб-қувватлаш мақсадида 1,1 млрд. сўм, ноозик-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш, ички истеъмол бозорини улар билан янада бойитиш, янги маҳаллий корхоналарни ташкил этиш, мавжудларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш мақсадида 13,3 млрд. сўм ва инвестицион лойиҳаларни молиялаш учун 6,9 млрд. сўм миқдорда кредитлар ажратилди.

Агар 2010 йил 3,3 млрд. сўм ипотека кредитлари берилган бўлса, жорий йил биринчи чорагида уй-жой сотиб олиш учун 857 млн. сўм ипотека кредитлари ажратилган. Бундан ташқари, ўтган йилда фермер хўжалиқларига пахта ҳосилини етиштириш учун 22,3 млрд. сўм ва галла ҳосилини етиштириш учун 9,3 млрд. сўм, жами 31,6 млрд. сўм миқдорда имтиёзли кредитлар йўналтирилган. 2011 йил биринчи чораги давомида эса фермер хўжалик-

Мижозларга хизмат кўрсатишни жаҳон андозаларига етказиш мақсадида банк жамоаси дунёнинг бир қатор нуфузли молия муассасалари тажрибасидан унумли фойдаланмоқда. «Савдогарбанк» аҳолига банк хизматларини кўрсатиш, омонатчиларнинг манфаатдорлигини таъминловчи фоиз миқдорларини белгилаш ва аҳолининг бўш пул маблағларини жалб этишни рағбатлантириш мақсадида янги омонат турларини жорий қилиш асосида иқтисодийнинг устувор тармақларини ривожлантиришга йўналтирилаётган кредит маблағларини кўпайтириш, жалб қилинган пул маблағларидан самарали фойдаланишни таъминлаб келмоқда. Аҳоли бўш пул маблағларини омонатга жалб қилиш, улар манфаатларига мос равишда даромадларини кўпайтириш мақсадида «Бахтли болалик», «Навбахор», «Баркамол авлод», «Сармоё», «Жозибодор», «Ёз ифори», «Қувонч», «Фаровон ҳаёт» каби юқори фоизли омонат турлари жорий қилинди.

Аҳоли омонатларининг миқдори 2011 йил 1 апрель ҳолатига 21,6 млрд. сўмни ташкил этди. Шу билан бирга, ўтган биринчи чорада янги турдаги 4 та омонат тури жорий этилди.

Банк жамоаси ўз хизмат сифати ва маданиятини ошириш-

капитали 28 млрд. сўмдан ошиб кетди.

Ҳозир республикаимиз ҳудудида фаолият кўрсатаётган «Сав-

догарбанк»нинг 26 та филиали, 25 та минибанки, 25 та махсус кассаси, 27 та жамғарма кассаси ва 40 та халқаро пул ўтказиш шохобчалари томонидан мижозларга намунали хизмат кўрсатилмоқда.

Банкнинг жами капитали 2011 йил 1 апрель ҳолатига 28,4 млрд. сўмни ташкил этди.

2011 йил 1 апрель ҳолатига шакллантирилган банк устав капитали миқдори 22,1 млрд. сўмга етди.

Банк активларини умумий миқдори 1 апрель ҳолатига 222,5 млрд. сўмга етказилди. Активларнинг 116,1 млрд. сўми кредитлардир.

Банк томонидан 2011 йил биринчи чораги давомида берилган инвестиция кредитлари миқдори 6 млрд. 919 млн. сўмни ташкил этди.

догарбанк»нинг 26 та филиали, 25 та минибанки, 25 та махсус кассаси, 27 та жамғарма кассаси ва 40 та халқаро пул ўтказиш шохобчалари томонидан мижозларга намунали хизмат кўрсатилмоқда.

Жорий йил 1 апрель ҳолатига банк томонидан 119 мингдан ортиқ мижозларга хизмат кўрсатилган бўлса, уларнинг асосий қисмини кичик бизнес субъектлари ташкил этган.

Банкда иқтисодийнинг устувор йўналиши ҳисобланган кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш бўйича ишлаб чиқилган алоҳида тадбирлар режаси асосида хизмат кўлами

лигига 7,5 млрд. сўм, савдога 13,7 млрд. сўм, қурилишга 4,4 млрд. сўм, хизмат кўрсатишга 2,3 млрд. сўм ва бошқа тармақларга ажратилган кредитлар 3,5 млрд. сўми ташкил этган. Улар ҳисобига 1616 та янги иш ўринлари яратилган. Банк ўз маблағлари ҳисобидан инвестицион лойиҳаларни молиялаш учун 2010 йил давомида 21 млрд. сўм миқдорда кредитлар берган. Булар тармоқ йўналишлари бўйича қуйидагича тақсимланган: саноатга — 8,7 млрд. сўм, қишлоқ хўжалигига — 3,7 млрд. сўм, транспорт ва коммуниқацияга — 802 млн. сўм, қурилишга — 1,3 млрд. сўм ва бошқа секторларга — 6,5 млрд.

ҳисобига уй-жойли бўлган ёки турли рўзгор буюмларини харид қилган, микрокредитлар эвазига хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ёш оилаларга кўпчиликти ташкил қилмоқда.

Жорий йил биринчи чорагида тадбиркор аёлларни қўллаб-қувватлаш учун 1,6 млрд. сўм, ёш оилаларни моддий қўллаб-қувватлаш мақсадида 1,1 млрд. сўм, ноозик-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш, ички истеъмол бозорини улар билан янада бойитиш, янги маҳаллий корхоналарни ташкил этиш, мавжудларини модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш мақсадида 13,3 млрд. сўм ва инвестицион лойиҳаларни молиялаш учун 6,9 млрд. сўм миқдорда кредитлар ажратилди.

Агар 2010 йил 3,3 млрд. сўм ипотека кредитлари берилган бўлса, жорий йил биринчи чорагида уй-жой сотиб олиш учун 857 млн. сўм ипотека кредитлари ажратилган. Бундан ташқари, ўтган йилда фермер хўжалиқларига пахта ҳосилини етиштириш учун 22,3 млрд. сўм ва галла ҳосилини етиштириш учун 9,3 млрд. сўм, жами 31,6 млрд. сўм миқдорда имтиёзли кредитлар йўналтирилган. 2011 йил биринчи чораги давомида эса фермер хўжалик-

Банкнинг ресурслар базасини мустаҳкамлаш мақсадида корхона ва ташкилотларнинг маблағларини депозитларга жалб этиш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Натжида депозитлар ҳажми 118 млрд. сўмга етди ва йил бошига нисбатан 1,4 млрд. сўмга оширилди.

Банк бўйича 2011 йил 1 апрель ҳолатига кредитлар қолдиғи 116 млрд. 124 млн. сўмни ташкил этмоқда ва йил бошига нисбатан 14 млрд. 540 млн. сўмга оширилди.

га ҳаракат қилаётганлиги акцияларининг XIV эмиссияси муомалага чиқарилиб, акциядорлар ва инвесторлар орасида жойлаштирилмоқда. Банкнинг умумий

кенгайтирилмоқда. Буни қуйидаги рақамлар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига ўтган

сўм. Иқтисодийнинг реал сектори корхоналарини молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида жорий йил 1-чорагида кичик бизнес ва хусусий тадбиркор-

MUASSIS:

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

Bosh muharrir: Safar OSTONOV

TAHIRIR HAY'ATI:

- Abdulla ORIPOV
- Latif G'ULOMOV
- Bobir ALIMOV
- Sharbat ABDULLAYEVA
- Murodulla ABDULLAYEV
- Ulug'bek MUSTAFOYEV
- Tat'yana KISTANOVA
- (Bosh muharrir o'rinbosari)
- G'affor HOTAMOV
- (Bosh muharrir o'rinbosari)
- Muslihidin MUHIDDINOV
- Ochilboy RAMATOV
- Saidahmad RAHIMOV

BO'LIMLAR:
Partiya hayoti — 233-10-13; Madaniyat va sport — 233-69-45; Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot — 233-44-55; Jamoatchilik bilan aloqalar va huquqiy targ'ibot — 233-12-56; Reklama va e'lonlar — 233-38-55, 233-47-80; Kotibiyat — 233-72-83, 236-55-17.

MANZILIMIZ:
100000, Toshkent, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.
Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxonada manzili: Buyuk Turok ko'chasi, 41-uy.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.

Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.
«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

e-mail: info@uzbekistonovozi.uz

Г — 549
18528
nuxxada
bosildi.
t — Tijorat materiallari
Topshirish vaqti — 21.00
O'ZA yakuni — 06.25
Topshirilgan vaqti — 07.25
Sotuvda erkin narxda

Navbatchi:
Alisher RO'ZIYEV
Sahifalovchi-dasturchilar:
Sobirjon TUNG'ATOV,
Zafar BAKIROV
ISSN 2000-7633

1 2 3 4 5